

[Fiskeriministeren.]

på betydelige juridiske vanskeligheder. Derimod har man fundet det rimeligt at søge gennemført ordningen, for så vidt angår lystfiskeriet i saltvand, et synspunkt, som jeg har kunnet give fuld tilslutning til.

Med hensyn til de ændringer i det her foreliggende forslag, som har fundet sted i forhold til forslaget fra Nordisk Råds juridiske nimanndskomite, henviser jeg til bemærkningerne til lovforslaget.

Efter lovforslaget vil der i øvrigt efter ansøgning i hvert enkelt tilfælde også blive givet adgang for andre udenlandske statsborgere end nordiske til at udøve lystfiskeri på dansk søterritorium. Dette ligger på linje med, hvad man agter at gennemføre i Sverige, og foreslås ud fra turistmæssige hensyn, idet ikke så få udenlandske turister også fra andre lande end de nordiske i de senere år har ønsket at besøge Danmark netop for at kunne deltage i fiskekonkurrencer og lignende arrangementer.

Den her foreslåede ordning har været forelagt fiskeriets hovedorganisationer, der har tiltrådt denne alene på betingelse af, at det foreskrives, at de opnåede fangster ikke må gøres til genstand for handel. Dette ønske har jeg ment at måtte imødekomme.

Idet jeg i øvrigt henviser til de oplysninger, der indeholdes i de til lovforslaget knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling og hurtigt fremme i det høje ting.

Landbrugsministeren (Skytte): Herved skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til klitlov.

Lovforslaget er udarbejdet af et udvalg bestående af repræsentanter for landbo- og husmandsforeningerne, Danmarks Naturfredningsforening, Amtsrådsforeningen, Sogneradsforeningen samt statens klitvæsen og landbrugsministeriet og er i den foreliggende udformning enstemmigt tiltrådt af udvalget. Udvalgets betænkning af 8. januar 1960 er tilgået det høje ting.

Lovforslaget tager sigte på at erstatte hele den gældende lovgivning om sandflugtens bekæmpelse, hvis ældste gældende lovbestemmelser er fra 1857 og 1867 og senere er suppleret med tillægslove af 1. april 1921 og 11. maj 1935, og som ganske

naturligt trænger til en sammenfattende ajourføring og modernisering.

Denne lovgivnings formål, nemlig at bekæmpe virkningerne af tidligere sandflugt og at søge at hindre opståen af ny sandflugt, har oprindeligt, hvor sandflugt alene kunne opstå ved naturkræfternes spil eller ved den særlige benyttelse, den stedlige befolkning gjorde af disse arealer, kunnet tilgodeses ved bestemmelser om fredning for færdsel og anden benyttelse af særligt ud-satte enkeltstrækninger. Imidlertid fandtes det allerede ved tillægsloven af 1935 nødvendigt for vestkystens vedkommende at fastsætte mere almindelige bestemmelser om fredning af strandbredden og den tilgrænsende havklit, idet offentlighedens færdsel samt bebyggelse, herunder navnlig sommerhusbyggeri, og anden stigende benyttelse af klitarealerne skabte nye problemer med hensyn til en forsvarlig dæmpning af sandflugten.

Disse problemer er ikke blevet mindre i årene siden 1935, hvor den fortsatte stigning i motorkørsel og turistliv og i behovet for sommerhusbyggeri, kampering og andet friluftsliv har medført en øget risiko for sandflugt og forøget behovet for dæmpningsforanstaltninger og for regulering med hensyn til bebyggelse og andre foranstaltninger, som kan skærpe faren for sandflugt.

Lovforslaget indeholder derfor dels en udvidelse af klitfredningens udstrækning, hvor den fredede havklit langs vestkysten på enkelte steder er smallere end 100 m, idet fredningen i disse tilfælde foreslås udvidet til de bagved liggende arealer inden for 100 m regnet fra strandbredden, dels regler om fremtidige periodiske revisioner af klitfredningsgrænsen langs vestkysten. Ved sådanne revisioner skal der efter forslaget kunne gennemføres reguleringer af fredningsgrænsen ikke blot, som det i de forløbne år er sket ved enkelte lokale revisioner, når kystlinjen er rykket tilbage, men også når forandringer i klitternes karakter og udstrækning gør det fornødent, eller når stigende bebyggelse eller forøget færdsel ud-sætter klitstrækninger bag den nuværende fredklit for sandflugtens genopståen.

Efter forslaget skal klitfredningen dog ikke ved revision af fredningsgrænsen kunne udvides ud over en afstand af 500 m fra strandbredden, svarende til den efter 1935-

[Landbrugsministeren.]

loven gældende maksimale fredning af havklit, hvor denne består af uregelmæssige klitdannelser.

Ved revisionen kan ændringer i fredningsgrænsen kun foretages, hvor en konkret bedømmelse af de sandflugtsmæssige forhold tilsiger en sådan ændring. Denne bedømmelse udøves som hidtil af de kommunale sandflugtskommissioner. Kommissionerne skal ifølge forslaget afgive indstilling om eventuelle ændringer til klitdirektøren, hvis afgørelse kan indankes til prøvelse ved en overlandvæsenskommission.

Medens lovforslaget i øvrigt i alt væsentligt følger den gældende lovgivning med hensyn til grundejernes rettigheder og offentlighedens færdselsret, foreslås der gennemført dels en væsentlig indskrænkning i statens ret til at ekspropriere klitter m. v. til beplantning, dels en ændring i fordelingen af udgifterne til sandflugtens dæmpning. Ved denne ændring bortfalder den påligning af $\frac{1}{6}$ af udgifterne på lodsejerne, der er foreskrevet for den hidtil efter loven af 29. marts 1867 behandlede del — ca. en tredjedel — af de fredede private sandflugtsstrækninger. Udgiftsfordelingen vil derefter kunne ske efter ensartede regler, nemlig med $\frac{1}{6}$ på kommunen, $\frac{1}{6}$ på amtsfonden og for vestkystamternes vedkommende $\frac{2}{3}$ på statskassen, medens også denne del udredes af amtsfonden i de øvrige amter, hvor amtsfonden ligeledes hidtil er trådt i statskassens sted ved udgiftsfordelingen.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til de til forslaget knyttede udførlige bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Endvidere skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændringer i lov om opførelse af arbejderboliger på landet.*

Lovforslaget er udarbejdet af kommissionen vedrørende statshusmandsloven m. m. og er optaget i den af kommissionen den 21. januar 1960 afgivne tredje betænkning, der er tilgæet det høje ting.

Ved gennemførelsen af de i kommissionens første betænkning af 28. november 1958 indeholdte lovforslag blev der tilvejebragt en løsning af visse mere presserende pro-

blemer vedrørende ejerskifterne for disse boligernes vedkommende, ligesom der i forbindelse med de ændrede afviklingsregler blev åbnet adgang til optagelse af lån af offentlige midler med prioritet forud for statslånet, for så vidt statslånets resthovedstol og foranprioriterede hæftelser tilsammen ikke overstiger ejendomsværdien. Denne udvidede prioritetsadgang står dog kun åben for boliger, der opføres med statslån efter den 1. april 1959.

Under behandlingen i folketingsåret 1958-59 af forslaget til udlånslov blev der fra flere sider rejst spørgsmål om en tilsvarende prioriteringsmulighed for allerede med statslån opførte arbejderboliger, og spørgsmålet om mulighed for ydelse af statslån til modernisering og forbedring af ældre utidsvarende huse på landet blev ligeledes fremdraget. I overensstemmelse med det tilsagn, jeg gav i forbindelse med lovforslagets behandling i folketingsudvalget, anmodede jeg derfor statshusmandslovskommissionen om også at underkaste disse spørgsmål en nærmere undersøgelse. Kommissionen blev derhos anmodet om at undergive et af det konservative folkepartis medlemmer under udvalgsbehandlingen i fjor fremsat udkast til en ændret affattelse af forslag til lov om tillæg til lov om opførelse af arbejderboliger på landet en nærmere behandling.

For så vidt angår spørgsmålet om en udvidet prioriteringsadgang for de tidligere med statslån opførte arbejderboliger, har kommissionen fundet, at dette spørgsmål mest hensigtsmæssigt lader sig løse i forbindelse med en konverteringsordning, hvorved der samtidig opnås en forenkling af lånevilkårene og nedsættelse af restlånenes afdragstid for disse boligernes vedkommende i overensstemmelse med de regler, der allerede er gennemført for boliger, der oprettes efter den 1. april 1959. Med henblik på sikring af administrativ enkelhed har man anset det for påkrævet at foreslå gennemført enkelte regulerende bestemmelser om konverteringen af disse ældre lån. Disse regler indeholdes i lovforslagets § 1, nr. 9. Ud fra lignende overvejelser foreslås konverteringen gjort obligatorisk ved ejerskifte.

Kommissionen har derimod ikke ment at